

ע"פ 48664/06/18 - דוד אוסטרובסקי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 48664-06-18

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופטת שירלי רנר
כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ

דוד אוסטרובסקי
ע"י ב"כ עוה"ד חי קיוול ועדן פוליטקין
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המערער
נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) מיום 24.5.18 בת"פ

9413-01-17.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בגרם מוות ברשלנות, פניית פרסה תוך הפרעה לתנועה וסיכון לעוברי הדרך, וגרם נזק לאדם ולרכוש. המערער נדון לעונשים הבאים: 12 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי על עבירות לפי סעיפים 304 לחוק העונשין ו/או סעיפים 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה, פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 5 שנים, פסילה על תנאי קבלה או החזקה של רישיון נהיגה למשך 12 חודשים, פיצוי בסך 20,000 ₪ למשפחת המנוח. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש.

2. ואלה המעשים: ביום 26.10.16 סמוך לשעה 11:15 ביצע המערער פניה שמאלה בכביש דרך יריחו במטרה לבצע פנית פרסה, בעת שהנתיב הנגדי לא היה פנוי, בו נסע המנוח בקטנוע, ובעת שבכיוון נסיעתו של המערער היה למערער שדה ראייה פתוח למרחק של 197 מטרים. באותן נסיבות, הסיע המערער ברכבו נוסעים נוספים. המנוח הבחין ברכבו של המערער וניסה לבלום, אך ללא הועיל, הוא התנגש בו וספג פגיעה רב מערכתית, נזקק להתערבות ניתוחית ואשפוז למשך שבוע וחצי, שבסופו נפטר.

טענות הצדדים

עמוד 1

3. לעמדת המערער, מתחם העונש ההולם בנסיבות דנן נע בין מאסר קצר שיכול שירוצה בעבודות שירות לבין מאסר למשך 18 חודשים, שהינו מחצית מעונש המקסימום שניתן להטיל בגין העבירה הנדונה, ויש להטיל על המערער עונש שאינו עולה על מאסר קצר שירוצה בעבודות שירות.

ב"כ המערער עותר להקלת עונשו של המערער וטוען כי עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער הינו גבוה ומופרז בנסיבות של אשם תורם מובהק מצד המנוח. לעמדתו, העונש חורג באופן שרירותי מהפסיקה הנוהגת של אותו מותב בבית משפט קמא, ואינו מבטא ייחוס משקל הולם לנסיבותיו האישיות של המערער, שהינו אדם מבוגר, בודד בישראל וחולה, אשר תפקודו נורמטיבי. נטען כי אין חולק שהמנוח נסע בקטנוע במהירות גבוהה ובלתי סבירה, תוך שהוא מרכיב אדם נוסף, ולעומתו המערער ביצע פניית פרסה איטית שהה שלוש שניות בנתיב הנגדי, והמשיבה לא פסלה את האפשרות שהמערער לא ראה את המנוח בעת תחילת ביצוע פניית הפרסה. לפיכך, מהירות נסיעת המנוח על הקטנוע צמצמה משמעותית את יכולת המערער להבחין בו בעת תחילת ביצוע הפרסה וגרמה להעצמת הפגיעה שנגרמה למנוח. בנסיבות אלה דרגת רשלנותו של המערער הנה נמוכה ביותר ואף גובלת בהיעדר אחריות פלילית מצדו. לעמדת המערער, הטלת מאסר בפועל על אנשים נורמטיביים שביצעו עבירה בדרגת האשם הנמוכה ביותר (רשלנות), בנסיבות בהן היה אשם תורם מצד המנוח - אינה ראויה. כך גם לגבי העבירות הנלוות.

באשר לעונש הראוי למערער, נטען כי הוא חי לבדו בישראל, סובל מבעיות בריאותיות, עבד כל חייו בעבודות הקשורות בנהיגה, ופסילת רישיונו לתקופה כה ארוכה פוגעת קשות ביכולתו להתפרנס ומהווה עונש מוחשי עבורו, במיוחד נוכח גילו. עוד נטען כי לתאונה היתה השלכה על מצבו הבריאותי והנפשי, וחרף כך הוא ממשיך לתפקד בצורה נורמטיבית. המערער נטל אחריות על מעשיו, הפנים את חומרת התאונה וחסך זמן שיפוטי. כמו כן, אין לו הרשעות קודמות, עברו התעבורתי אינו מכביד, וכולל 22 הרשעות בעבירות מסוג ברירת קנס, בנסיבות בהן הוא מחזיק ברישיון נהיגה למעלה מעשרים שנים, בהן כל עבודותיו היו בתפקיד נהיגה בכביש. עוד נטען כי ניתן ללמוד מבין השורות שבתסקיר שירות המבחן כי עמדת שירות המבחן היא שיש להטיל על המערער עונש מינימלי ואף צו מבחן לשנה.

לבסוף, נטען כי זכותו של המערער לייצוג בדיון בטיעונים לעונש נפגעה, שכן הוא היה מיוצג ע"י עו"ד שאינו דובר את שפתו (רוסית) ושהתקשורת עמו מינימלית, ובית משפט קמא לא הסכים לדחות את הדיון ביום אחד על מנת לאפשר התייצבות מייצגת דוברת רוסית.

הודגש כי המערער דובר רוסית בלבד. נטען כי יש יחסי אמון בין לקוח וסנגור ועל כן נקודה זו הייתה חשובה מאוד למערער. בנוסף, למערער הייתה ציפייה ביחס לעונש. המערער אמר כי אינו יודע במדויק את אשר התרחש וסמך על בית המשפט, ובדיון לא פורמאלי בית משפט הביע דעה על עונש קל יותר, ובסופו של יום הוטל עליו עונש המקסימום בטווח אותו ציין בית המשפט. וכן בית משפט קמא לא צעד במתווה של תיקון 113 לחוק העונשין ולו היה עושה כן לא היה מוטל עליו העונש שנגזר בסופו של דבר. ועוד, העובדה שהמערער דובר השפה הרוסית בלבד תגרום לכך שלא יוענק לו טיפול בין כותלי הכלא ועל כן גם לא ינוכה שליש מתוקפת מאסרו.

ב"כ המשיבה טענה, לעניין טענת המערער לאינטרס ההסתמכות לו טען, כי לא ניתן להתייחס לטענה זו, שנגעה בדיון לא פורמאלי. באשר לטענת הייצוג במועד הטיעונים לעונש, נטען כי היה על המערער להיערך לכך מבעוד מועד ובכל מקרה היה מתורגמן באולם בית המשפט. לגוף הדברים, נטען כי בית משפט קמא התייחס לכל הטענות אותן העלה כאן המערער, הפנה למדיניות הענישה הנוהגת, גזר הדין אינו סוטה מרמת הענישה המקובלת, כפי שגם בית משפט קמא התייחס לכך. באה הפניה לפסיקה בעניין דומה בנסיבותיו והעונש שנגזר כאשר השיקול לעניין אשם תורם הוא מזערי שכן מהירות רוכב הקטנוע לא היא שגרמה לתאונה. בית משפט קמא התייחס גם לנסיבותיו האישיות של

הנאשם ואלה הובאו בחשבון. על כן יש לדחות הערעור.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער עולה כי הינו יליד 1967, נשוי ואב לשני ילדים, המתגוררים עם אשתו ברוסיה. המערער עלה לישראל בשנת 2009 לקבלת טיפול רפואי, ומאז שנת 2010 מתגורר עם בת זוג ישראלית ומוסיף לשמור על קשר עם משפחתו ברוסיה ולבקרה. לאורך השנים עבד בעבודות שונות בתחום התיירות ומשנת 2011 עבד כנהג במרכז גמילה, אך מאז התאונה הוא מועסק כעובד משק. למערער אין הרשעות פליליות, אך הורשע בעבירות תעבורה שונות בגין נדון לקנסות. ביחס לתאונה דנן, הוא הודה במיוחס לו, אך השליך את האחריות על המנוח וביטא הפנמה מוגבלת למשמעות הרשעתו כמי שאחרי למות של אדם אחר. שירות המבחן התרשם כי המערער הינו אדם נורמטיבי והמליץ כי לא ימוצה הדין עמו, נוכח היעדר מערכות תמיכה משפחתיות הזמינות לו בישראל, וכי אם יוטל עונש לריצוי בעבודות שירות, מומלץ להטיל בצדו גם צו מבחן למשך שנה.

דין

5. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שקיבל על המעשים והבעת חרטה. אמנם, בפני שירות המבחן הביע המערער עמדה המצמצמת את אחריותו והשליכה על הקורבן, אך בית משפט קמא התרשם באופן בלתי אמצעי כי המערער קיבל אחריות מלאה על מעשיו, וקביעתו זו מקובלת עלינו. מאידך, לחובת המערער נזקפת חומרת העבירות שביצע והתוצאה הטרגית של מות רוכב הקטנוע בו פגע. מידת הרשלנות של המערער אינה ברמה הנמוכה כפי שטוענת ההגנה. אמנם, אין חולק כי המנוח נסע במהירות מופרזת, אך המערער החל לפנות לנתיב הנגדי (פניה שמאלה במטרה לבצע בפניית פרסה) בנסיבות בהן, בתוך שדה הראיה שלו, הנתיב הנגדי לא היה פנוי והיה עליו להבחין בכך, שכן מדובר היה בשעת צהריים ושדה הראייה היה פתוח למרחק של כ- 200 מטרים. כמו כן, המערער נהג כשהוא מסיע ברכבו כנהג מקצועי מספר נוסעים במסגרת סיור תיירות שערך להם. בנוסף, לחובת המערער לא פחות מ- 22 הרשעות בעבירות תעבורה מגוונות ולא זניחות, כדוגמת נהיגה במהירות מופרזת, אי ציות לרמזורים ושימוש בטלפון. עבר זה מלמד על המשקל הרב שיש ליתן לאינטרס ההרתעה במקרה דנן. בית משפט קמא קבע מתחם המתחיל ב- 6 חודשי מאסר ועד ל- 24 חודשי מאסר, לצד פסילת רישיון לתקופה של 5 עד 20 שנים וגזר את דינו של המערער ברף הנמוך של המתחם. כלל הוא, כי ערכאת הערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר הדין של הערכאה הדיונית, וכי התערבותה בעונשים שנגזרו שמורה למקרים חריגים בלבד, בהם נפלה טעות מהותית, או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה. באשר לטענה לפיה במועד הטעונים לעונש לא נכחה באת כוח המערער דוברת השפה הרוסית (להבדיל מנוכחות מתורגמן באולם), מן הראוי היה לאפשר זאת. אולם, לגופו של עניין, הונחו לפני בית משפט קמא כלל טיעוני המערער בשאלת העונש. בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 20/1/19 בבית המעצר ניצן עד השעה 10:00.

ניתן היום, ד' טבת תשע"ט, 12 דצמבר 2018, במעמד ב"כ המערער, המערער וב"כ המשיבה.

חגית מאק-קלמנוביץ

שירלי רנר, שופטת

רפי כרמל, שופט
אב"ד